

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone McKinley 6114. Establ. 1908

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION

PĖRMOJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTSCHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, RUGSĖJIS (SEPTEMBER) 8 D., 1919 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAL-VOL. IV. No. 211

Rumunija Grumoja Talkininkams

Prez. Wilsonas veda stiprią kampaniją už Sutartį

SAKO, PASITRAUKSIĄ IŠ BOLŠEVIKŲ FRONTO.

Nes talkininkai neduoda reikalingų ginklų.

Paryžius, rugs. 6.—Rumunijos premjeras Bratiano pranešė čionai Rumunijos atstovui Nichol Misu, jog jis gavęs nuo pastarojo depešą, kurioje pranešta, kad vyriausioji taikos konferencijos taryba uždraudžiusi gabenti ginklus ir amuniciją iš Ungarijos Rumunijon.

Bratiano toliaus depešoje pažymi, jog jis apie tai oficialės notos dar negavęs. Ir praneša atstovui Misu, idant jis atkreiptų tarybos dėmesį, jog tokia tarybos politika, atkreipta prieš Rumuniją, patiemis talkininkams yra didžiulio pavojinga.

Rumunija turi gauti dėkingumą.

"Rumunijos vyriausybė yra absoliučiai pateisinama už jos atliktus žygius," sako Bratiano telegramoje; "nes ji sunaikino Ungarijoje bolševikizmą, kuris grumojo patiemis talkininkams."

"Kadangi dabar talkininkai karčiai atsidėkoja Rumunijai už šitos nepaprastą pasišventimą, tad Rumunijos vyriausybė pasekmėje bus priversta atšaukti savo kariuomenę iš pietinės Rusijos ir tuomet tegu bolševikai pakelia betvarkę visur."

Ką ir tai pasakys talkininkai?

Niekas nežino, ką ir tai pasakys talkininkai, kuomet atstovas Misu praneš premjero Bratiano pagumojimą.

Rumunija šandie Europos politikoje, ypač Prancūzijos reikalais, užima labai svarbią poziciją.

Tad būtų klaidinga šandie tvirtinti, kad talkininkai nepaklausytų Rumunijos perspėjimų.

Nes Rumunija ne tik gali paliausoti nuo retėžių rusų bolševikus, bet dar gali atlikti pavojingesnius talkininkams žygius.

S. VALSTIJOS SUSIJUNGUSIOS SU ANGLIJA.

Londonas, rugs. 6.—Laikraštis Evening Standard praneša, kad Belgijos ateitis stipriai apdrausta. Tuo tikslu yra susijungusios Suv. Valstijos su Anglija.

ŽUVO 13 ŽMONIŲ.

Paryžius, rugs. 7. — Arti Toulouse susidaužė du traukiniai. Žuvo 13 žmonių.

ST. LOUISE PREZIDENTAS PRIIMTAS LABAI IŠ- KILMINGAI.

Pasakė jis dvi kalbi.

St. Louis, Mo., rugs. 6.—Prezidentas Wilsonas su savo partija iš Indianapolis čia atkeliavo vakar prieš penkias ryte. Pusryčius turėjo traukiniu.

Traukinį prezidentas aplėdo tuojaus po devynių. Dvi valandį pirmo to kairurie svarbiausieji miesto bulvardai buvo uždaryti visokiai pašalinei komunikacijai. Nes tuose bulvaruose susidarė milžiniškas piliečių parodavimas.

Aplėdęs traukinį prezidentas atvyko parodavimo priešakin. Iš ten su kitais žymiaisiais miesto piliečiais kokią galą ėjo parodavimo priešakyje, gi paskui užėmė vietą ant specialiai pagamintų pagrindų.

Pro pagrindas krikštandami praėjo tukstančiai parodotojų, pravažiavo šimtai automobilių.

Pasibaigus parodavimui nuvyko jis į viešbutį.

Pusiaudieniu jis kalbėjo prekybos buto parengtam pokyliui. Gi vakare Coliseum, į keliolika tukstančių žmonių.

Prieš pat 12:00 naktį prezidentas iškeliavo į Kansas City, Mo.

S. V. turi prigulėti sąjungoje.

Prezidentas Wilsonas, kalbėdamas Coliseum į tukstančius žmonių, pažymėjo, jog Suv. Valstijos butinai turi prigulėti tautų sąjungoje. Nes kitaip jos gali but sunaikintos. Tad šandie stovi du klausimai: prigulėti prie sąjungos arba netekti vardo ir patekti atvienėjimo pavojun.

Suv. Valstijos tautų sąjungoje bus rimtas narys. Jis sąjungoje vadovaus finansiniu, ekonominiu ir prekybos žvilgsniais.

"Teko nugirsti kai kuriuos žmones kalbant, kad tautų sąjungos sandara pagaminta karėi," kalbėjo prezidentas. "Reikia daug abejoti, ar tie žmonės skaitė taikos sutartį, jei taip kalba."

"Jeigu mes atmesime taikos sutartį, mes turėsime stovėti atokiai nuo viso pasaulio."

Toliaus prezidentas pažymėjo, jog tiktai ignorantas gali manyti, kad Suv. Valstijos gali pasistatyti prieš visą pasaulį.

Suv. Valstijos turės but apsiginklavusias.

Toliaus prezidentas trumpai paaiškino, ką reiškia neprigulėti prie tautų sąjungos.

Anot jo, jei Suv. Valstijos neprigulėtų prie sąjungos, tai akyse žmonių, katrie laimėjo šią karę, būtų jos kaip išdavikės.

Tuomet S. Valstijos turėtų nuolat palaikyti skaitlingą armiją, padanginti skaitlių amunicijos dirbtuvių, pagaminti daugelį fortifikacijų.

Tai visa būtų surišta su augštomis mokesčiais, su milžiniškomis išlaidomis.

Tas pat yra su Shantungu. Japonija žada sugrąžinti Kinijai Shantungą. Bet ar galima pasitikėti japonų žodžiais? Tik tautų sąjunga užtikrina sugrąžinti kinams, kas yra jų.

"Šita karė," sakė prezidentas, "buvo komercijinė ir industrinė karė. Tai nebuvo politinė karė. Tad jei mes atsiskirsime nuo viso pasaulio, ką tuomet pradėsime? Tuomet prisiektų mums stiprėti fiziškai ir kiekvieną šalies vyrą tam tikslui militariniai lavinti."

Prezidentas Wilsonas, reikšdamas, labai stiprią kampaniją veda už tai, kad Suv. Valstijai senatas butinai be jokių pataisymų ratifikuotų taikos sutartį.

Daug kartų jis savo kalbose dar išreiškia, kad senatas netrukdytų ratifikavimo. Nes užvilkinas kenkia pačioms Suv. Valstijoms.

PETROGRADAS KAIP SKELETAS.

VISOS KRAUTUVĖS UŽDARYTOS.

Žmonės su prievarta turi klausyti bolševikiškų paskaitų.

Londonas, rugs. 6. — Vienam rusų oficerui (pavardė nesakoma) teko su prievarta tarnauti bolševikų kariuomenėje Petrograde ir apylinkėse. Jis liepos 10, 1919, pabėgo iš tos vergijos. Atkeliavęs čia papasakojo daug indomybių apie Petrogradą.

Petrogradas, sako jis, yra gyvas skeletas (grobai), nes visi gyventojai išbadėję ir atrodą kaip skeletai. Žmonės tik vieną kartą dienoje gali gauti užvalgyti (ne pavalyti). Nėra jokios ten mėsos, nėra cukraus. Vienas cigaretes kainuoja 75 amerikoniškus centus (pusantro rublio normaliais laikais).

Gatvės mirtina tyła, kaip ir gyvų skeletų kapinės. Gatvės baisiai apterštos, nekuomet nevalomos. Retkarčiais dienos metu pravažiuoja viešas-kitas gatvekaris. Už važiavimą reikia mokėti pusantro rublio.

Tvarkos mieste prižiūri bolševikiška milicija, kurioje didžiama yra moterų. Milicijantai ant rankovių nešioja raišles "G. M." Jos reiškia "Gorodskaja Milicija."

Milicijantai ir milicijantes gatvėmis patroliuoja poromis. Turi su savimi užlioduotus šautuvus.

Krautuvės uždarytos.

Visos mieste krautuvės uždarytos. Nes nėra kas parduo-

RUMUNIJAI NENORI PATVIRTINTI SUTARTIES SU AUSTRIJA.

Vienna, rugs. 7. — Rumunijos premjeras Bratiano nusprendė vėliau rezignuoti, kaip patvirtinti talkininkų padarytą taikos sutartį su Austrija.

AUSTRIJA PATVIRTINS SUTARTĮ.

Vienna, rugs. 7. — Austrijos atstovų taikos konferencijoje pirmininkas Dr. Renner iškeliavo į St. Germain, netoli Paryžiaus.

Iškeliavimas pažymėjo, kad jis pasirašys po taikos sutartimi.

23 AMER. KAREIVIAI ŽUVO SIBERIJOJE.

Tokyo, rugs. 6. — Vladivostoko apylinkėse nužudyta 23 amerikoniški kareiviai. Tai teroristų darbas. Amerikonams grumoja pavojus, jei prieš juos pakiltų sukurstyti gyventojai Siberyje.

BELGŲ KARALIUS IŠKELIAUJA RUGS. 22.

Brusselis, rugs. 7. — Belgų karalius su karaliene Amerikon iškeliuoja rugsėjo 22 d.

SAVISKIAI PERSPEJA CARRANŽĄ.

Meksika turėtų liauties but despotiška.

Washington, rugs. 6.—Gen. Salvador Alvarado, vienas iš Carranzos pasekėjų, pagaliaus susiprato ir su kitais savo bendrininkais atviru laišku perspėjo Carranzą, kad jis mestų dabartinės savo metodus, pavartojamas Meksikos valdyme.

Gen. Alvarado sako, kad Carranzos pasiūlymas gali priversti Suv. Valstijas įsimaityti Meksikon. Gi tuomet turėtų pasibaigti tos šalies nepriklausomybė.

Meksikoje siaučia betvarkė, už kurią yra kaltas pats Carranza ir jo despotiškas valdymas.

PERSHINGUI PADOVANOS ARKLĮ.

Winchester, Va., rugs. 6.—Generolo Pershingo gerbėjai Stauntone nupirko puikų žirgą ir pasiuntė New Yorkan. Tėnai tasai žirgas bus padovanotas generolui Pershingui, kuomet tas tomis dienomis parkelia iš Europos.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

Verčiami klausyti paskaitų.

Dirbtuvėse, kur dirbama amunicija ir ginklai (nes visos kitos uždarytos), visi darbininkai paskirtu laiku yra priverčiami mesti darbą ir eiti klausyti bolševikiškų paskaitų. Tų paskaitų metu daugelis darbininkų atsils, kuomet prelegentai gria bolševikišką surėdymą.

Nėra kuro. Baigiamos griauti visos Petrograde senesnės medinės trobos. Medis pavartojamas kurui.

Dirbtuvėse veikia parėdymai.

Visose dirbtuvėse yra:

1. Technikalės štabas, kurin inaina manadžeris su visa eile savo asistentų
2. Darbininkų komitetas.
3. Politikinės bolševikų komitetas.

Darbininkų komitetą paremka patys darbininkai. Technikalės štabą paskiria apskrėčio (arba miesto) komisaras. Politikinį komitetą skyria tas pat komisaras sutinkant su technikalės štabu.

Technikalės štabas padalina darbą, prižiūri, kad darbas būtų atliktas gerai ir laiku.

Darbininkų komitetas saugoja darbininkų darbo sąlygas.

Politikinės komitetas turi slapstus agentus. Šitie maišosi tarp darbininkų ir nusiklaus, kas ką ir apie ką kalba.

Vargas darbininkui, jei jis nejučiomis prasarita koki žodį prieš bolševikišką tvarką.

Politikinio komiteto pareiga taipgi paraginti darbininkus prie spartesnio darbo.

Dienoje dirbama po 7 valandas. Gi kaikiuriuose ofisuose dirbama dar ir sekmadieniais.

Plieno Dirbtuvių Darbininkai Grumoja Streiku

Gompers šaukiaši pagelbon prezidentą Wilsoną

ŠAUKIAMAS PREZIDENTAS SULAIKYTI STREIKĄ.

Nes plieno dirbtuvių darbininkai nenori laukti.

Washington, rugs. 7. — Į spalio 6 dieną čia prezidentas Wilsonas sušaukia taip vadinamą darbo ir kapitalo atstovų suvažiavimą.

Bet plieno dirbtuvių darbininkai nenori laukti to paskelbto suvažiavo. Darbininkai per savo atstovus butinai nori asmeniškai pasitarti su plieno korporacijos viršininkais.

Gi jei tos korporacijos viršininkai ir toliaus laikysis savo atkaklumo, atsakys pasimatyti su darbininkų atstovais, tuomet streikas neišvengtas.

Darbininkai yra nuolaidūs.

Jau gerokas laikas praėjo, kaip plieno dirbtuvių darbininkų unijos (jų yra 24) pagaminavo savo reikalavimus plieno korporacijai. Tuos reikalavimus sutvarkė bendras tų unijų komitetas.

Kadangi unijos iškalno nusimano, jog ne visi jų reikalavimai patikę plieno korporacijai, tad pasirošė savo reikalavimus paremti generaliu streiku.

Tuo tikslu darbininkai balsavo. Už streiką balsavo apie 90 nuoš. darbininkų. Reiškia, kad kuone visi darbininkai parėmė streiką, jei reikalavimai nebus priimti.

Mėgino paduoti reikalavimus.

Unijų bendras komitetas nepersenai buvo nukeliavęs New Yorkan, kad tuos darbininkų reikalavimus induoti asmeniškai pačiam plieno korporacijos direktorių bardo pirmininkui Gary.

Bet pastarasis atsakė pasimatyti su tuo unijų komitetu pažymėdamas, jog jis su komitetu nenorį turėti nieko bendra, jog korporacija atsiskanti pripažinti darbininkų unijas ir tt.

Direktorių bardo pirmininkas raštu pranešė komitetui, kad jei darbininkų atstovai turi kokių nors reikalavimus, tegu juos raštu induoda, gi tuomet direktorių bordas aptars ir taip pat raštu duos atsakymą.

Toksai atkaklus plieno korporacijos viršininko pasistatymas labai įžeidė darbininkus.

Neturima jokios medžiagos.

Dirbtuvėse nėra jokios žalios medžiagos. Visokie daiktai ir viskas dirbama tik iš senų gelžgalių, iš visokių pamestų liekanų, likusių dar carų laikais.

Reiškia, bolševikai šandie neturi nieko. Ir su jais tad jokia prekyba negalima.

ŠAUKIAMAS PREZIDENTAS SULAIKYTI STREIKĄ.

Nes plieno dirbtuvių darbininkai nenori laukti.

Kreipiamasi į prezidentą. Praėjo pora savaitė, bet nesurasta priemonė pasimatyti asmeniškai su plieno korporacijos direktorių bardo pirmininku. Gi darbininkų atstovai nusprendė butinai savo tikslą atsiekti.

Šitą penktadienį darbininkų unijų atstovai suvažiavo čia konferencijon. Paašikėjo, kad plieno korporacijos direktorių pirmininkas griežtai atsiskak asmeniškai priimti darbininkų reikalavimus.

Kad taip, tai buvo tariamasi paskelbti streiką.

Tečias Amerikos Darbo Federacijos pirmininkui Gompersui pavyko tą žygį sustabdyti ir pagelbon pakviesti prezidentą Wilsoną. Gompersas musė telegramą prezidentui į St. Louis, Mo.

Telegramoje pažymėjo, jog plieno dirbtuvių darbininkų unijų atstovai sulaikyti nuo paskelbimo streiko ligi ateinančio antradienio. Jei ligi to laiko prezidentas nepasidarbūs, kad darbininkų atstovai būtų asmeniškai priimti plieno korporacijos viršininkų streikas neišvengiamas.

Prezidentas Wilsonas atsakė į Gomperso telegramą. Atsakymo intalpa nežinoma.

PRANCUZIJA NEDUODA PAIMTI MIRUSIŲ KAREIVIŲ LAVONŲ.

Paryžius, rugs. 7. — Prezidento Poincare parėdymu per sekančius trejis metus uždrausta atkasti ir išvežti palaidotus Prancūzijoje karės metu svertimų šalių žuvusių kareivių lavonus.

Tas parėdoma del gyventojų sveikumo ir del transportacijos trukumo.

Tad ir amerikoniškų kareivių lavonai tenai turės pasilikti.

VOKIEČIAI IŠPILDYSIĄ TALKININKŲ REIKALAVIMĄ.

Berlynas, rugs. 7. — Vokietijos užsienių reikalų ministris Mueller pranešė, jog vokiečiai, sulig talkininkų norą, bet priešais savo norą, išmesią iš naujos konstitucijos paragrafą, kuriam pasakyta, kad Vokietijos parlamentas priimami ir Austrijos atstovai.

ISNAUJO ATIDAROMI TEATRAI.

New York, rugs. 7. — Pasibaigė teatruose lošėjų streikas. Streikas atšauktas visose miestuose.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00

Advertising rates on application
At NEWS-STANDS 2c A COPY

LIEUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"
Eina kasdien išskyrus nedidelius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusei metų \$3.00

Prenumerata mokasi iškalno. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos ne
nuo Naujų Metų. Norint permainyti
adresą visada reikia prisiųsti ir senas
adresas. Pinigai geriausia siųsti išper-
kant krasoje ar ekspres "Money Order"
arba įdedant pinigų į registruotą
laiską.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Mūsų Senatas ir Taika.

Toki rimti ir dideli surin-
kimai, kaip Suvenytų Vals-
tijų Senatas, kiekvieną suma-
nymą pveda nuodugnai iš-
tirti tam tikrai Komisijai, o
paskui visatiniame savo posė-
dyje apsvarto komisijos nuta-
rimus.

Vokiečiams pasirašius po
Taikos Sutartim, kurią susta-
tė Talkininkų atstovai Pary-
žiuje, ta sutartis tapo įduotą
Suvenytų Valsčių Senatui.
Senatas iš savo tarpo buvo iš-
skyręs septynioliką vyrų ap-
svarstanti užrubežinius rei-
kalus.

Tos komisijos pirmininkas
yra senatorius H. C. Lodge iš
Massachusetts ir nariai: Bo-
rah, Brandegee, Fall, Knox,
Harding, Johnson, Mc Cumber,
Moses ir New. Šitie visi yra
republikonai. Jų draugai de-
mokratai yra: Hitchcock, Pit-
tman, Pomerene, Shields,
Smith, Swanson ir Williams.

Šitie septyniolika vyrų la-
bai sąžiningai tyrinėjo Taikos
Sutartį, padarytą Paryžiuje.
Tam tikslui jie perklausinėjo
įvairių tautų atstovus, tarp jų
ir lietuvių 29 rugpjūčio. Po
to viso jie priėjo prie nuomo-
nės, kad Taikos Sutartis ne-
galima taip priimti, kaip ji pa-
rašyta. Tai komisijos nuomonė
nėra vienbalsė, nes šeši sena-
toriai balsavo už sutartį be
permainų, bet vienuolika buvo
priešingų. Taigi komisijos di-
duma, beveik dviem trečda-
liais, reikalauja permainų.

Permainos turi būti ketu-
rijos: 1-ma neapriboti teisę at-
sitraukti iš Tautų Sąjungos ka-
da panori, 2-ra panaikinti sena-
tų priedėmės garantuoti sveti-
mų žemių čylybę arba vartoti
savo kariuomenę svetimoje že-
mėje be Kongreso paliepimo,
3-ia pilna laisvė nustatyti ko-
ki klausimai yra naminiai,
koki ne ir 4-ta kad Suvenytos
Valsčių vienos turi teisę aiš-
kinti Monoroės taisykles.

Užrubežinių dalykų komisi-
ja Senate dar nėra Senatas, bet
dažniausiai Senatas patvirtina
tą, kas yra komisijos padary-
ta. Nei vienas republikonas
nebalsavo už sutartį, o vienas
demokratas, Shields iš Tenne-
see, balsavo prieš ją.

Šia savaitę Taikos Sutartis
Komisijos eis į pilnąjį Sena-

to posėdį. Labai gali būti, kad
visas Senatas parems savo ko-
misijos nuomonę. Jei pilno po-
sėdžio balsai ir pasidalintų, tai
tik skaitliuose būtų skirtumas,
bet vis beveik du trečdaliu sena-
tatorių pareikalau permainų
Taikos Sutartyje.

Tos permainos išrodo mažos,
bet didelis yra daigtas, kad
Suvenytos Valsťijos permainų
reikalauja. Toki dalykai, ku-
rie paliečia viso pasaulio ku-
kalus, negali būti mainomi
vienose Suvenytose Valsťijose.
Tai-gi reikalavimas permai-
nų sudaro reikalą išnaujo per-
svarstyti Taikos Sutartį ne
vien Amerikoje, bet ir kitur.

Mes lietuviai nelabai nuli-
stame delto. Lietuva turėjo sa-
vo delegaciją Paryžiuje, bet ta
delegacija nebuvo įleista į
Taikos Konferenciją ir Taikos
Sutartyje nėra paminėta Lietu-
vos nepriėmimo, nei teisės
mūsų tautai įeiti į Tautų
Sąjungą. Naujas Taikos Su-
tarties persvarstymas duoda
mums viltį, kad šiuo žygiu ne-
busime atstumti, kaip buvo-
me atstumti pirmą kart.

Tą viltį mums suteikia Ame-
rika. Tik paremkime ją: ne-
apsigausime. Senatas stato
pasauliui mažus reikalavimus,
kad tik trys iš keturių didžiū-
jų talkininkų viešpatijų pri-
pažintų Amerikos daromasias
permainas. Bet tas Suvenytų
Valsčių nuolaidumas duoda
vilties visiems trokštantiesiems
teisybės.

Dar apie Pennsilvanijos Seimą.

Kada gavome dvi telegramas
iš Mahanoy'aus ir radome
vienoje, jog delegatų Pensil-
vanijos seime buvo 135, o ki-
toje 435, tai mintijome, jog
antroje pasidarė klaida. To-
čiaus štai ateina iš Mahanoy
City vietinis dienraštis "The
Record American" ir jame jau
pašalinio žmogaus, nelietuvio
liudininko, aprašytas Pensil-
vanijos Seimas. Iš ten pasi-
tvirtinia, kad delegatų Seime
buvo keturi šimtai su viršum.
Tat yra žymiai daugiau, negu
Chicagojiname laisvamanių su-
važiavime.

Apskritinį Pensilvanijos
Seimą Mahanoy'uje atidarė ku-
nigas Jeronimas Valaitis iš
Girardvillės. Paskui trumpai
prakalbėjo kun. J. Laukaitis.
Kadangi šitasai yra Lietuvių
Tautybės Tarybos narys, tai
angliškasis dienraštis jį vadi-
na Lietuvos senatorium. Kunig-
go Laukaitio prakalba visiems
labai patiko, todėl po jos ran-
kų plojimas tęsėsi labai ilgai.

The Record American neuž-
tyli, kad seime buvo susikirti-
mų tarp rimtų veikėjų ir radi-
kalų. Mūsų korespondento te-
legrama buvo pranešusi, kad
25 asmenys išėjo iš posėdžio.
Angliškasis dienraštis neuini-
skaičiaus, bet likusių teisėtų
delegatų skaičių jis paduoda,
kad buvo 427. Tas dienraštis
pasidžiaugia, jog "radicals
were overwhelmingly and out-
voted," t. y. tapo prislegti di-
dele dauguma priešingų balsų.

Mahanoy'aus Seimas priėmė
rezoliuciją prieš bolševikus,
prieš rusų nacionalistų norą
pasisavinti Lietuvą, prieš
Nemuno pavidimą tarptautinei
priežiūrai, prieš lenkų neteisy-
bę, lauančią Taikos Konfe-
rencijos nustatytąją pertvėri-
mo liniją tarp Lietuvos ir
Lenkijos. Viena rezoliucija
prašė Suvenytų Valsčių, kad
pripažintų Lietuvą ir jos val-
džią.

Seimas taip-gi paragino Pen-
silvanijos lietuvių turti R.

Opozicija Lietuvos Valdžiai.

Žmonių nuomonės apie vie-
šus dalykus nevienodos. Vie-
niems valdant šalį sulgy savo
pažiūrų, kiti juos kritikuoja.
Šitie vadinasi opozicija. Viso-
se laisvose šalyse yra valdžia
ir yra opozicijos prieš ją.
Mums reikia pažinti musiškę
opoziciją.

Šveicarijos mieste Lozanoje
išeina du kart į mėnesį naujas
laikraštis, kurio pirmas nume-
ris pasirodė rugpjūčio 1 d.,
1919 m. Laikraščio vardas rei-
kia "Nepriklausoma Lietuva"
(La Lituanie Independante).
Bet mes negalime pasidžiaugti
nei jo turiniu nei pakraipa.

Straipsniai.

Straipsnyje "Notre but," t.
y. "Mūsų tikslas" laikraštis
dabartinę Lietuvos valdžią iš-
pravardžiuoja užraptorais,
primetinėja jai vokiškumą ir
žada ją griauti visais būdais.
Iš to mes suprantame, kad tu-
rime priešą ne vien bolševikus
ir lenkus, bet dar ir žmones lei-
džiančius laikraštį augščiau
minėtu vardu.

Straipsnyje "La situation
actuelle en Lituanie," t. y.
"Dabartinis Lietuvos buvi-
mas" išreiškiamas, tiesa, paei-
davimas, kad lenkai pasitrauk-
tų iš Vilniaus, bet podraugiai
ir pirmiau išeikoma priekabių
prie Lietuvos veikėjų Šilingo
ir Leono. Tos priekabės visai
neteisingos.

Trečias straipsnis yra
"Draugo" skaitytojams žino-
mas Gabrio laiškas Lietuvos
prezidentui A. Smetonai. To-
liau taip-gi nėra laiškas iš
Kauno, bet jame ne žinios pra-
nešama, tik tai išliejama piktu-
mas ant dabartinės mūsų val-
džios. Skaitant tokius dalykus
veržiasi klausimas: "Jei tu no-
ri kelti Lietuvoje revoliuciją,
kad tėvynę greičiau pražūtų,
tai kelt tarp sąvųjų; kam dar
terši bendrą darbą svetima-
čiams matant ir besispaipant?"

Minėtame laikraštyje yra
vienas ir geras straipsnis bu-
tent "L' imperialisme polo-
nais et la balkanisation de l'
Est europeen," t. y. Lenkų im-
perializmas ir rytų Europos
balkanizavimas. To straipsnio
tikslas yra parodyti, kad lenkų
politika Lietuvoje yra klaidin-
ga.

Dokumentas.

Toliau eina tekstas rašto, ku-
rį kun. K. Alšauskas liepos 20
d., 1919 m. pasiuntė p. Clemen-
ceau, protestuodamas prieš pa-
vedimą Lietuvos Kolėakui. Ta-
ne rašte teisingai sakoma, kad
Lietuva negali būti po Rusijos
valdžia, bet jame yra ne-
gera pirmiausiai tat, kad
ji turėjo siųsti ne kun.
Alšauskas, o Lietuvos de-
legacija esanti Paryžiu-
je. Laikas mums savo tautos
reikalus atlikti per jos at-
stovus ir nelysti kas kur užsi-
mano. Antra negera, kad tas
teisingo turinio laiškas pateko
į nedorą laikraštį. Kadangi tat
yra pirmas laikraščio numeris,

Kryžiaus šelpėjų skyrius ir
remti Tautos Fondą.
Kun. Laukaitis kalbėjo taip-
gi ir pabaigoje. Jo kalbos tu-
rinio nepaduodame, nes tikim-
mes neužligio išgirsti jį patį
Chicagoje.

Džiaugsmas ima, kad Pen-
silvanijos Seimas taip gražiai
pasisekė. Prie dalykų naudi-
ngų tėvynę jis dar parodė, kad
Pensilvanijos lietuviai yra
susipratę katalikai. Tą savo-
tikšiai pastebėjo ir angliškasis
laikraštis.

Mahanoy'ju, po seimui, kun.
J. Laukaitis prakalbėse suau-
kota 700 dol.

tai galima sakyti, jog kun. Al-
šauskas nežinojo kokis bus
rengiamasis laikraštis. Trečia,
laiškas nusiskundžia, kad rusai
perseikiojo katalikystę Lietu-
voje. Nejaugi kun. Alšauskas
nežinojo, kad p. Clemenceau
yra žiaurus katalikystės prie-
šas?

Prikaišiojimai.

Niekiausias straipsnis yra
užvardintas L opposition au
gouvernement provisoire et le
mccantement des masses en
Lituanie, t. y. Opozicija prieš
laikinąją vyriausybę ir Lietu-
vos žmonių nepasitenkinimas.
Tame straipsnyje sakoma, buk
dabartinė Lietuvos valdžia su
priešingų pažiūrų žmonėmis
apsieinanti žiauriai, nes D-rui
Bartuškai uždraudė išleidinėti
laikraštį "Zaibas," Antrojo
pestininkų pulko vadą Glovac-
kį areštavo, kitus kaip D-rą
Šaulį ir pulkininką Galvidį
prašalina, neva suteikdama
jiems garbingas misijas užru-
bežyje. Tuom tarpu ta pati val-
džia nusiduodanti nematant,
kad kai kurie žmonės viešus tē-
vynės reikalus išnaudoja taip,
kad patys pralobyt. Laikraštis
drįsta tvirtinti, kad tame ne-
dorame darbe dalyvauja ir pa-
tys valdžios nariai.

Korespondencijos.

Toliau eina koresponden-
cijos iš įvairių vietų. Pirmiau-
siai iš Berlyno. Ją rašo M. Pks,
pradžioje abejodamas apie
D-ro Šaulio diplomatiško vei-
kimo naudą, paskui kodaugiau-
siai niekindamas kunigą Purie-
kį. Korespondencijos tikslas
yra parodyti, buk Purickis
esąs jaunas mažai mokantis
kunigas. Išties-gi Purickis
baigęs Žemaičių seminariją, iš-
ėjo Petrogrado Akademiją, ga-
vo magistro laipsnį, ypatingai
pasizymėjo istorijos moksle,
nuo 1912 m. iki 1918, dar la-
biaus įsigilino į tą mokslą Fri-
burgo universitete. Istorija
yra labiausiai reikalinga diplo-
matams.

Taippat ir korespondencija
iš Paryžiaus daugiau nieko ne-
veikia tik peikia prisimynus
Valdemarą ir Yčą. Korespon-
denciją rašo C. Rivas. Valde-
marui jis primetinėja provo-
kiškumą ir politiską veidmai-
ningumą, o Yčą kaltina už no-
rą paduoti Lietuvą rusams
pirmą prisipylus savo kišeniui
pinigais per pirklybos bendro-
vę Banga.

Po korespondencija iš Ame-
rikos pasirašęs J. Mortunas.
Jis sako, kad dešinieji lietuviai
Suvenytose Valsťijose palaiko
Lietuvos valdžią delto, kad ji
lietuviška, bet kairieji smarkiai
kalbėjo apie du viešu Gabrio
laišku. Toliaus paminėta, kad
amerikiečiai rengia puiklybos
ir pramonės gaingas bendro-
ves.

Korespondencija iš Berno,
Šveicarijos sostinės. Ten ka-
bama apie kasžin kokį kunigą
tapusį diplomatu, užsirauginusį
usus, mėgstantį jaunas sese-
raitės ir grėžiantį skyles skry-
niose, kurios jam tapo įtikėtos.
Nepasakyta to kunigo pavardė.
Tuomi užtylejimu Berno ko-
respondencija skiriasi nuo ki-
tų korespondencijų, tilpusių
šitame numeryje.

Spąduos peržvalga.

Paskutinį laikraščio puslapį,
beveik visą, užima spaudos
peržvalga. Joje pirmiausiai su-
kritikuotas D-ro Viskanto pa-
žiūros. Laikraštyje "Temps"
liepos 23 d., 1919 m. Viskantas
buvo parašęs straipsnį, kad
Lietuva, Latvija ir Lenkija su-
darytų vieną federaciją. Litua-
nie Independante teisingai kri-
tikuoja tas pažiūras, neturin-

čias realio pamato ir negali-
mas demokratinėje šalyje, ku-
rios politika yra parenta vi-
suomenės norais ir pažiūro-
mis. Lietuvos norai ir pažiūros
priešingi lenkams. Toliaus ei-
na užsiuolimas ant kun. Do-
bužio ir p-lės Chodokauskaitės.
Šiai pastarajai užmetinėjama,
kad ji kaskart labiau rupinasi
lietuviams, su džiaugsmu pami-
nėta, kad Literary Digest, ra-
sydamas apie Lietuvą, Suval-
kus, Grodnią ir Vilnių priskai-
tė prie Lietuvos. Pabaigoje
yra peržvalga ir lenkų spau-
dos. Toje peržvalgoje paminė-
ta, kad lenkų tautininkų-demo-
kratų (narodowcy) organas
Gazeta Warszawska peikia ge-
nerolą Pilsudskį už jo atsiau-
kimą į lietuvių. Lenkams už-
ėmus Vilnių generolas Pilsud-
skis apgarsino, kad lietuviai
galėsią rinkti savo atstovus.
Tokių teisių lietuviams, žino-
da kad Conseil National Litua-
nien, t. y. Tautinė Lietuvių Ta-
ryba, protestavusi prieš tą Pil-
sudskio atsisaikimą. Paduotas
ir protesto tekstas, bet nepažy-
mėta, kas po juo pasirašė. Tur-
but tai buvo p. Gabrio taryba.

Blogi tikslai.

Ramiai ir atdžiai perskai-
čius Lietuvos opozicijos orga-
ną apima liudni jausmai. Jį
redaguojantis žmogus taip ge-
nai moka prancuziškai, kaip
niekas kitas iš mūsų neseniai iš-
dygusių diplomatų. Ta kalba
diplomatomis yra būtina reika-
linga, nes joje yra rašomi visi
tarptautinių sutarčių doku-
mentai ir susizinojimų raštai.
Mūsų opozicijos laikraščio re-
daktoriaus ant keturių puslapių
pririnko labai daug akvivos
medžiagos ir ją jis labai suma-
ningai sunaudojo savo tik-
slams. Nelaimė, kad tie tikslai
yra kenksmingi Lietuvai.

Nuversiti mūsų tėvynės val-
džią šioje valandoje yra tai
skaudus kenksmas tautos ne-
prigulmybei. Opozicijos orga-
nas netiek užsiima mūsų val-
džios kritikavimu, kiek jos ver-
tumu. Jis neišdesto nuodugnai
atsitikimų, kuriuose valdžia
klaidą padarė, jis neapšviečia
visuomenės aiškių dalykų išde-
stymu, kad pats klaidų viešu-
mas padarytų negalėjimą
joms atsikartoti. Opozicijos
organas tiktai apskritais žo-
džiais sukelia žmonių nepasiti-
kėjimą asmenimis. Matyt, kad
tas organas ne-a permainingi
tik valdžios asmenis, o ne jos
apsiejimo budus. Tai-gi jo opo-
zicija nedaro tėvynėi naudos.

Matomai jis žino, kas tai yra
"Banga" ir kiek naudos ji
duoda privatiems asmenims ir
iš kokių šaltinių, bet jis ne-
įvardija "Bangos" operacijų.
Žmogus kartais pavydi išau-
dotojui ir peikia jį. Jei pats
peikikas trokšta užimti peikia-
mojo vietą ir išnaudoti visuo-
menę, kaip anas išnaudojo, tai
jis apsieina taip kaip redakei-
ja "Lituanie Independante."

Apgaulė.

Jis vartoja dar ir kitų ne-
gražių priemonių, norėdamas,
kad jo skaitytojai mintytų,
buk apie jį yra susitelkę
daug įvairių veikėjų. Lietuvo-
je nesuteikia su dabartine val-
džia V. Bartuška. Lit. Indep.
talpina straipsnį iš Lietuvos
ir po juo deda parašą W. B.-ka.
Kun. Bartuška negali protes-
tuoti už tą parašą, nes jis yra
V. Bartuška, o čia pasirašyta
W. B.-ka. Bet ne visi skaityto-

Knygu Mylėtoju ir Skaitytoju Domai!

Turime gerą išteklį šių knygų:

1. Apie Katalikų Tikybos Tikrybę	30c.
2. Patarmės Moterims	15c.
3. Krikščionybė ir Moteris	5c.
4. Gyvenimas Šv. Stanislovo	20c.
5. Girtuoklio Išpažintis	20c.
6. Katra neišmanė? Ši knyga pravarti teatrų lošėjams. La- bai lengva sulošti	5c.
7. Marksas Antrasis	8c.
8. Ara yra Dievas?	5c.
9. Giordano Bruno	5c.
10. Koperninkas ir Galilėjus	5c.
11. I socialistų rojų	5c.
12. Socialistų norai ir darbai	5c.
13. Revoliucijonierių tarpe	5c.
14. Apie Apšvietą	25c.
Dangaus Karalienė, padavimai apie Šv. Paną Mariją	75c.
Teisių Vadovas ir patarėjas. Nurodo, kaip daryti kontraktus, iš- imti patentus, kaip tapti Amerikos piliečiu ir kitus naudingus dalykus	50c.
Daina be galo	20c.
Scenos įvairumai	40c.
Dangus brangus. Yra tai lengvi, gražūs scenos vaizdeliai. Pasiu- lomas teatrų mėgėjams. Kaina	20c.
Birutės Garsai. Parinktos dainelės. Telpa joje apie 49 dainelės. 25c.	
Rudens Aidai. Eilės Adomo Jakšto.	35c.
Rutelė mūsų dainose. Gražus išaiškinimas apie Lietuvos mergai- čių mylimą rutelę.	15c.
Auštant. Eilės J. Mikuckio.	35c.
Krimo Sonetai. Gražios eilės M. Gustaičio.	25c.
Vamzdys. Eilės.	15c.
Amžius gulas Ponsko Piloto, kuris buvo sudžia Viešpaties.	10c.
Revizorius, penkių veiksmų komedija.	50c.
Robinzono Gyvenimas ir jo nelaimės. Labai graži kalba vartota šio- je knygoje	80c.
Vytauto Koncertinis Maršas, atminimui garsaus didvyrio ir kry- žiuo pergalėjo ties Žalgiriu.	55c.
Nemuno Vėlys, valcas iš lietuviškų dainų.	50c.
Sudiev—mazarika.	40c.
Keturių Metų Amerikos L. R.-K. Federacijos veikimas.	70c.
Tėvynės Garbei. Lietuvos maršas fortepijanui.	45c.

DRAUGO ADMINISTRACIJA,
1890 WEST 46th STREET, CHICAGO, ILL.

PASPORTŲ IŠDAVIMAS VA ŽIUOJANTIEMS Į EU-ROPA IR ŠIAURĖS AFRIKĄ.

Apie spalio 1 d. pasportai
bus išduodami norintiems va-
žiuoti į Prancuziją, Belgiją,
Ispaniją, Portugaliją, Italiją
ir Šiaurės Afriką, išskyrus
Egiptą. Aplikacijas galima
paduoti prieš rugsėjo 15 d.,
bet pasportai nebus išduoti
prieš tą laiką.

Keleivių per Atlantiką ve-
žiojimas nėra dar pasiekęs nor-
malio stovio, ir atsizvelgiant į
tai, kad dauguma amerikiečių,
dabar esančių Europoje, negali
sugrįžti delto, kad ant laivų
nėra vietos, yra patariama
tiems, kurie mano važiuoti Eu-
ropon, kad gautų iš anksto už-
tikrinimą nuo garlaivių kom-
panijų, kad jie galės atgal su-
grįžti.

(Pasirašo)

Robert Lansing.

NAUJOJI ZELANDIJA PATVIRTINO TAIKOS SUTARTĮ.

Wellington, rugs. 4.—Naujo-
sios Zelandijos parlamentas
patvirtino taikos sutartį, pa-
darytą su Vokietija.

GALIMA GAUT NUSIPIRKT

Gavome naujai išleistų Lie-
tuvos žemlapių (mapų). Kiek-
vienas gali ant jo susirasti sa-
vo gimtinę vietą, pamatyti
naujas Lietuvos ribas.

Žemlapio didumas: 27 coliai
pločio ir 37 coliai ilgio.

KAINA—\$1.00.

Turime taippat knygytelį "In-
dependence for the Lithuanian
Nation" (angliškai).

KAINA 50c.

Užsakykite šiuos
DRAUGAS PUB. CO.,
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Lietuviai Amerikoje.

OMAHA, NEBR.

P-lė Emma Ludendorff, buvus protestonė, pažinus vieną Kristaus Bažnyčią, rugsėjo 1 d. įstojo į katalikų draugiją, priimdama krikštą Sv. Antano lietuvio R.-K. bažnyčioje. Prie krikšto gavo vardą Kateřina. Taip-gi tą pačią dieną priėmė moterystės sakramentą, ištėkėdama už lietuvio vaikino Juozapo Povilionio.

Parapijos fėrai.

Rugpjūčio 30, 31 ir rugsėjo 1 d. vietinio klebono, kun. J. Olechnavičiaus, pasidarbavimu buvo surengti parapijos naudai fėrai. Rugpjūčio 31 d., 8 val. vakare Jo Augštoji Malonybė arkivyskupas J. J. Hartys atsilankė į parapijos fėrus. Atsilankė taip-gi ir miesto majoras, Ed. Smith. Pastarasis padovanojo ten esančiam mažiausiam kudiui laimėtus bazare daiktus.

J. P.

WESTVILLE, ILL.

Rugpjūčio 31 d. buvo surengtas piknikas parapijos darže Sv. Petro ir Povylo parapijos naudai. Kadangi diena buvo vėsi, tai žmonių daug nesuėjo, bet vakare, kada tapo apgarsinta prakalbos ir kad kalbės iš kitur atvažiuojantys mokslėiviai, prisirinko pilnas salas. Vieni susėdo ant suolo, kiti, statė stovėjos.

Prasidėjo prakalbos. Visų pirma užlipęs ant gonko kler. Juras paaiškino vakaro tikslą ir perstatė kalbėtojus. Pirmą prakalbą vyčių choras padainavo kelias daineles.

Pirmas kalbėjo A. Peldzius. Aiškino apie spaudą, kaip ji atsirado ir skatino žmones skaityti ir platinti lietuviškus katalikiškus laikraščius.

Po jo kalbai kalbėjo J. Čeputis. Kalbėjo apie mūsų brangią tėvynę, Lietuvą. Nors jis čia užaugęs, bet savo prakalboje labai sugrandino susirinkusių širdis. Po jo kalbėjo p. K. Gedvilas, viatoras, apie mokslo reikalingumą, ragindamas tėvus duoti savo vaikams užtektinai mokslo ir išauklėti juos, kad užaugę neužmirštų Dievo ir tėvynės.

Po kalbų p-lė O. Karpavičiūtė įspūdingai padėklemanavo "Tėvynės Rauda." Nė vieno ašaros pasirodė akyse, girdint kiek mūsų brangią tėvynę yra nukentėjusi. Paskui kalbėjo kler. Vitkus, kuris ragino žmones spiesties į vienybę, nes kur vienybė, brolybė, ten ir galybė.

Paskiausia kalbėjo J. Poška. Jis gerokai uždrožė mūsų socialistams.

Po prakalbų gerb. kleb. padėkojo publikai už tokį skaitlingą susirinkimą ir ramų užsilaukimą.

Paskui buvo žaislės ir šokiai. Vėlam laikui atėjus, visi traukė namon.

Ant rytojaus buvo "darbininkų" diena. Vyčiai važiuojo į parodą. Visi girė, kad vyčių vežimas puošė visą parodą. Nuvažiuojus į vietą, kur daugybė žmonių buvo susirinkę, vyčiai žaidė ir dainavo dainas. Visi žmonės apspitę klausėsi gražiai skambančių dainų.

Vienas iš valdininkų savo prakalboje labai girė vyčius, pažymėdamas, kad vyčiai yra tikri patrijotai, mylintieji šią šalį ir savo tėvynę Lietuvą, kuri šiandien žengia prie nepriklausomybės.

Socialistai, girdėdami tokią valdininko kalbą, kad ir

amerikonai vyčius giria, intužo taip ant vyčių, kad eidami namon, kalbėjo, teisybę sakant, "kad kaip nors tuos visus vyčius išpjaut."

Reikia primint gerb. "Draugo" skaitytojams, kad, kaip visi žino, socialistai sako buk jie esą darbininkai ir jų užtarėjai, o vyčiai tinginiai ir daugiau nieks. Tat kodėl jie darbininkų dienų nepasirodė? Kiti ėjo, važiuojo į parodą, o socialistų nei vieno nesimatė paroduojančių. Ir dar drįsta save vadinti darbininkais ir darbininkų užtarėjais.

Tautietis—J. K.

BROOKLYN, N. Y.

L. Vyčių Apskričio išvažiavimas N. Y. ir N. J. valstijų, puikiai pavyko. Išvažiavimas buvo rugpjūčio 31 d. Queens Boulevard parke. Nors diena atrodė į lietu, del ko daugelis susilaikė, neatvažiuojo, bet visgi tikri vyčiai nieko nepaisė—atvažiuojo; atvažiuojo ir tie, kurie vyčiams simpatizuoja, taip kad sudarė gana skaitlingą būrį gražaus jaunimo, kuris tartum vienos močiutės sunai ir dukterys, kartu žaidė, užkan džiavo.

Programas susidėjo iš prakalbų, žaislių, lenktynių ir kitokių įvairumų. Gražią prakalbę pasakė L. Šimutis ir J. Kaupas, kuris dabar čia vieši.

Tarp kitko buvo išnešta rezoliucija prieš lenkus ir jų nedorus darbus Lietuvoje. Rezoliucija pasiūsta S. V. Senatui ir S. V. Ass'n press'ai. Nebus gal pro šalį paminėti, kad buvo nujimti ir paveikslai visos grupės. Gražiai išėjo. Bus gera atmintis. Kurie norės papuošti savo albumus, jų galės gauti pas L. V. Apskr. pirmininką.

Taip-gi reikia ištarti didelį acijų rengėjams ir 41-mos kuopos nekuriams nariams, kurie didžiai darbavosi tame išvažiavime. Labai linksma ir gražu, kad tarpe L. Vyčių jaunimo randas tikrų pasišventusių del jaunimo. Garbė jiems už tai.

Tarpe gerųjų randasi ir tokių, kurie eina kitais keliais ir nesilanko į tokius bendrus jaunimo išvažiavimus. Gaila, bet kad daryti, kad ne visi dar vienodai supranta jaunimo organizaciją. Tačiau galime tikėtis, kad ateis laikas, kuomet ir jie susipras, pažins savo klaidas ir veiks vienybėje ir meilėje bendrą darbą.

Vytis.

Pranešimas L. Vyčių kuopoms New Yorko ir New Jersey valstijų apskričio.

Sulug praeito apskričio nutarimo, yra visos kuopos pramosos, kad pasirupintų savo kuopos nutarimus, inėsimus ar pageidavimus į apskričio suvažiavimą priduoti raštiškai. Apskričio valdybai prieš laiką.

Per apskričio susivažiavimą nebus priimami jokie inėsimai; žodžiu. Visi ir visos minėtos apskričios kuopos malonėkit pasirupinti kognėičiausia priėsimi savo pageidavimus, iki 15 d. šio mėnesio sekančiu adresu:

J. K. Miliauskas,
458 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

WESTVILLE, ILL.

Laikė prakalbų, kurios buvo rugpjūčio 24 d., moksleivis, P. Juras, atsišaukė į Westville lietuvius, prašydamas sušelpiti vargstančius Lietuvoje moksleivius-ateitininkus.

Ir kaip-gi nešelpiti moksleivių, kurie rengiasi buti Liet. vadais. Yra gabių moksleivių suvažiavusių Šveicarijos, kad baigti augštesnius mokslus. Jie tikėjęs gauti pašėlpą iš "Lituanian", moksleivių šelpimo drjos, bet kadangi tos draugijos išdaz galutinai yra išsisėmęs, negi gali jinai šelpiti augštesni mokslą, einantį jaunimą. Tat jų vienatinė viltis yra Amerikos lietuviai ir į juos šaukiasi pagalbos per Amerikos lietuvių moksleivius.

Po moksleivio Juro prakalbėlės, tuojau pasipilė aukos. Aukojų sekantieji į moksleivių-ateitininkų šelpimo fondą:

J. ir V. Meleniai \$5.00.
Kleb., kun. L. Brigmanas \$3.00.

Po 1 dol.: J. Stačiokas, J. Gustas, J. Šerpetis, A. Balse-ris, J. Karpavičius, P. Šruotas, A. Karužis, M. Mičiudienė, M. Rakauskas, O. Urbonienė, A. Mikučionis, J. Glamba, U. Šimkienė, O. Stačiokienė, S. Jurgutis, A. Vendelskas, M. Balserienė, A. Miklovas, J. Stal-naitis, J. Višniauskas, T. Si-monas, M. Ambrozevičienė, A. Bulnienė, O. Abramavičienė, O. Pocevičienė, O. Adomavičienė, A. Mickienė, M. Juozai-tienė, A. Šlikienė, O. Misiunienė, S. Petravičius.

Smulkių aukų \$9.48.
Viso labo \$48.48.

Pinigai pasiūti A. L. R. K. M. S. Centro išdėtininkui, kun. A. Petračiui, kuris perduos ateitininkų šelpimo fondui.

Visiems aukotojams aciu.
J. K.

Į KOVĄ.

Tai, ko mes laukėme, atsitiko. Lenkai, peržengę demarkacijos liniją, pradėjo eiti gilyn į Lietuvą. Lenkai dabar elgiasi taip, kaip tas vagis ir žmogžudys, kuris briauną į svetimą namą ir nori šeiminkauti jame, o patį šeiminką nori padaryti savo bernu, vergu.

Kaip reikia elgtis su tokiu vagim ir žmogžudžiu — žinoma visiems. Čia negalima laukti, kol ateis "policija" ar kaimynai, bet reikia pirmu pakliuvusį į rankas įnagių sviesti jam, kad jis pajustų, ką jis daro.

Ir mes neturime laukti, kol ateis santarvė ar tautų sąjunga ir apgins mus, neturime nė klausyti visokių raminiųų ir prižadų mus ginti, bet turime patys gintis.

Tegul atėję lenkai ras kiekvienam Lietuvos kalmę, kiekvienam slėnį ir miškely, kiekvienam sodžiū, miestely ir viensėdy tvirtumą, kiekvienam gyvame padare kovotoją ir priešininką. Visi turime stoti į kovą: ir dideli ir maži, ir seni ir jauni, ir vyrai ir moterys. Kovokime kaip kas galime ir kuo kas galima! Musų kariuomenė pirmoji savo kruti ne sutiks priešininką, musų jaunimas tuojau kiekviename valsčiuje ir sodžiūje sukurs kovos būrius, kuriais pulsi atsirus priešininko būrius iš priešakio ir iš užpakalio, gadinis visokius priešininko įtaisus ir mubaus kiekvieną lenką legioninką, atklydusį į Lietuvos sodžiū.

Mūsų seniai, vaikai ir moterys tegul pasistengia, kad ne vienas daiktas jų namuose nepatektų į lenkų rankas, tegul niekad nesutepa lupų šnekėjimu su lenkais, tegul niekad neparodo jiems vandens, tegul pasistengia juos sukliaidinti ir stengiasi sužinot, į kiek lenkų yra, kur jie eina, kiek ko tu-

ri ir pranešti tuojau musų kariuomenei arba kovotojų būriams. Čia Lietuvos vaikeliai, elgėtos, senos moterėlės gali geriausiai patarnauti savo žemei, nešiodami žinias iš paimtųjų lenkų vietų ir nepaimtąsias.

Lietuvos inteligentai, dvasininkai ir šiaip susipratę žmonės turi stoti vadovais šitos visų Lietuvos gyventojų kovos su žmogžudžiu priešininku. Turi visur — viešai ir slap-tai — aiškinti žmonėms, ką rengia ateidami lenkai Lietu- vai.

Visoje Lietuvoje turi užvir-ti kova ginklų, žodžių, neby-liu protestu, žvalgyba ir visais kitokiais būdais, kokius tik gali žmogaus smegenys sumąs-tyti. Padarykime taip, kad nė vienas lenkas, valdiškai peržengęs Lietuvos žemės sieną ne-begrižtų iš nenubaustas.

Kas nedalyvaus šioje mirti-noje kovoje su žmogžudžiais lenkais, taip begėdiškai mus užpuolusiais, kas draugaus su jais, kad duos jiems ką, kas jiems nurodys ką ar kaip ki-taip parodys jiems palanku-mo, tas bus mūsų žemės par-davėjas ir tokius reikia iš-i-domėti ir nubausti vietoje.

Ir dabar tie Lietuvos "len-kai", kurie nešioja žinias priešininkui, kurie džiaugiasi lenkų įsigrudinį į Lietuvą, kurie kalba, kad mums esą nereikia kovoti su lenkais, turėtų būti paskelbti įstatymų neginami, kad juos tuojau galima būtų nubausti už jų pardavikišką darbą!

Į kovą, visi Lietuvos gy-ventojai! Labiausiai — jus Lietuvos valstiečiai, darbinin-kai ir inteligentai. Jums lenkai atneša didžiulią vergu-vę. Jie atneša lenkų dvarininkų ir lenkų ponų ir didikų vieš-patavimą Lietuviai. Jie atve-da būrius savo žavatyk, bajorų, vertėjų, kurie išstums mūsų inteligentus iš jų vietų.

Į kovą bukite visi — pasi- rengę metams, dešimčiai, šim-tui metų, kol nė vieno lenko neliks Lietuvoje, kol lenkai su-pras, kad mes nenorime jokių uniųjų su jais, kad mes norime būti laisvi ir nepriklausomi ir patys valdyti savo šalį!

"Saulėtekis".

IS LENKŲ PAIMTOS VILNIJOS.

(Nuo Užugusčio, Butrimonių šono)

Į Lietuvą prie nustatytos Lietuvos — Lenkų demarka-cijos linijos yra atitraukta Ha-lerio kariuomenė, kurios lig šiol čia buvo viena Pilsudski-ko kariuomenė. Dabar, atėjus halerininkams, demarkacinę liniją susidarė žymios ir tirštos Lenkų jėgos, kurios atvi-rai sakosi eisią Kauno imti.

Kitose vietose Lenkai jau yra žymiai paėję pirmyn, tolo-kai nuo pirmųjų vietų, kuriose stovėjo pilsudskininkai, kaip pavyzdžiui, Užugusčio. Jie mė-gino paimti ir Butrimonis, bet buvo vokiečių atmušti. Halero kariuomenė yra nemaža lie-tuviškai kalbančių kareivių, kurie, gavę iš Vilniaus leidi-mus, eina per demarkacinę li-niją savo tėvų aplankyti Kau-su pusėje.

Visi vilniečiai, stoje į Lenkų legionus, yra išsiųsti į Ka-lišo frontą.

Aukštadvary Pilsudskio le-gioninkai suėmę kleboną ir ku-nigą del to vien, kad jie pasisa-kė esą lietuviai. Abu yra iš-vežti į Vilniaus kalėjimą. Kle-bonija užpečėtyta. Į parapiją ketina atsiųsti kunigą "varša- viaką".

Lenkai perrenge savo milici-

ją paprastais rubais, siunčia į Kauno pusę šnipuoti.

Iš Vilniaus į Aukštadvary lenkai atvežė Amerikos miltų po 3 rub. svorą. Jų niekas ne-pirko. Visi parašai visomis kitokiomis kalbomis, kaip lenkiška, griežtai uždrausta. Kareiviai dainuoja tam tikras, pašiepiančias ir žeidžiančias lietuvius dainuokas. Visos tvo-rnos nuliptos plakatais, ragi-nančiais į Lenkų kariuomenę. Iš Vilniaus dažnai atvažiuoja visokių lenkų agitatorių su ypatinga literatūra; skiriama Lietuvos sodžiams.

Lenkai, budriai daboja vo-kiečius, ir jiems išėjus ketina paimti Stakliškę.

"Saulėtekis".

Reikalauju 25 Gabių Vyrų

Oras atvėsta taigi liuosą laiką nepraleiskite be naudos. Mums reikalingi Chicago visose koloni-jose energingi vyrai, kurie norėtų gerai uždirbti. Galima padaryti \$100 ir daugiau į savaitę. Tie, kurie dirbate dieną galite pašvesti keletą valandų vakarais ir galite gerai uždirbti. Atsišaukite ypa-tiškai į ofisą valandomis nuo 9 iš-ryto iki 6 vakare.

WM. D. MURDOCK & CO.
4980 Archer Ave.

Klauskite John A. Walulis,
Sales Manager.

REIKALAUJA

REIKALINGOS.

25 merginos del fabriko dar-bo \$14 į savaitę dirbant nuo dienos, nuo \$tukio \$17 iki \$20 į savaitę.

American Insolated Wire Co.
954 W. 21st Str. Chicago.
Tel. Canal 1854

ANT PARDAVIMO.

DIDŽIAUSIAS BARGENAS.
611 West 47-th Gatyvė.

2 pagyvenimų medinis namas po 6 kambarius "postum" vana, gazas, combination gazu šildomas garadzius. Randos neša \$40.00, gera vieta arti 2 mokyklų, nužeminta kalna \$2,900.00 ant lengvų išmokėsčių.

Taippat parduoda 9 kambarių murinis namas po 5 ir 4 kambarių, gazas ir toiletai viduj. Gera vieta vis-kas sutaisyta randos neša \$23 į me-nesį Kalna \$2,200.00

3708 S. Emerald Ave.
Telefonas Vincennes 1195

BARGENAS.

Ant pardavimo gražus 2 pagyveni-mų štinų šildomas murinis namas, elektros, sviesos, beveik naujas, gara-dzius štinų šildomas ir elektros sviesos pumpa, garadzius, atneša randos \$70.00 į mėnesį Kalna \$6,250.00.
5038 S. Winchester Ave.

Ant pardavimo 7 kambarių namas su didele barne ir vistonos namas, y-ra vanduo, gazas apačioj yra 4 kam-bariai ant viršaus 3 su toiletu viduj. Randos netoli 6805 bulvaro gražioj aplinkoj, mokykla ir bažnyčia arti. Atsišaukite

Mr. Engles,
6920 So. Talman Ave.

BARGENAS.

Ant pardavimo 3 augstų medinis namas ir ant 2 augstų namas užpa-kaly. Turi parduoti greitai. Kalna \$4,000.00.

T. Leverenz,
5207 S. Halsted St.

Ant pardavimo murinis namas su bašmentu ant 1 pagyvenimo su 6 kambariais, yra elektra, vandeniu šildomas.

Ant pardavimo greitai 6 kambarių murinis namas kurio priešakys į gražų parką, lotas 204½ pedos ligio, atneša randos \$25.00 į mėnesį. Turi buti parduotas prieš rug-sėjo 8. 1919. Kalna \$2,750.00.
Atsišaukite

Chas. Patkus
3667 Archer Ave.

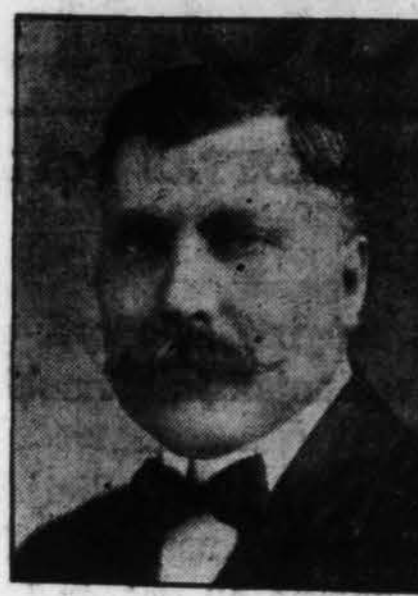
PARSIDUODA.

Grosėrnė su visai intaisymais (for-nisiais).
4537 S. Paulina St. Chicago.

ANT PARDAVIMO.

4 kambarių moderniškas namas, muros apačia, su elektra, lotas 45 pe-dų. Atsišaukite
2120 W. 57 Str.
Telefonas Prospect 7137

S. D. LACHAWICZ

Lietuvys Graborius patarnauja, laidotuves ko pigiausia. Reikale mel-džiū atsišaukti, o mano darbu busi-te užganedinti.

2314 W. 23 Pl. Chicago, Ill.
Tel. Canal 2199.

BARGENAS.

Parsiduoda 5 akrai gero gra-žiaus juodžemio, tiktai 1 va-landa važiavimo ant Chicago ir Burlington Railway. Šita žeme del auginimo daržovių labai gera, taip-pat galima laikyti ir vištų, ji duoda gera progą neturtingam žmogui palikti savistovių. Dauguma lietuviškų šeimynių sau paliko užganedintais ir linksmais. Ši-ta žeme galima pirkti ant leng-vų menesinių išmokėsčių. Ra-šykite arba telefonokite tuo-jaus reikalaujant informacijų sekančių adresu:

Paul Baubly,
1404 W. 18 Str.
Telefonas Canal 6296.

DR. D. J. BAGOČIUS

Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas
Ofisas 10900 So. Michigan Ave.
Residencija 10731 So. Michigan Av.
Roseland, Ill.
Telefonas residencijos ir ofiso Pullman 342.
Val.: 9 ryto iki 11 d.; 2 po pietų iki 4; 6 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12.

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS

Veda Bilas Visuose Teismuose
Ofisas Didmestij:
69 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 609
Tel. Central 5478
Gyvenimas, 812 W. 33rd St.
Tel. Yards 4681

Dr. A. K. RUTKAUSKAS

Telefonas McKinley 5764
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos gatvės

DR. LEON AWSTIN

Gydotojas, Chirurgas, Akuseris.
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10 — 12 ryto; 6 — 9 vakare
Tel. Canal 4367

Dr. C. Z. Vezelis

LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutarimą
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės

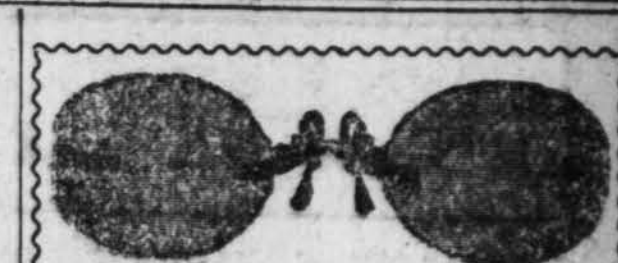
JOSEPH C. WOLON

Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 97
Vakarais 2911 W. 22-nd Street
Tel. Rockwell 6999
CHICAGO, ILL.

Resid. 933 So. Ashland Blv. Chicago
Telefonas Haymarket 3544

DR. A. A. ROTH,

Rusas gydotojas ir chirurgas
Specialistas Moteriskų, Vyriškų Vėlyų ir visų chronikų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 9693
VALANDAS: 10—11 ryto 2—3 po pietų 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d

Dr. A. R. Blumenthal D. D.

AKIŲ SPECIALISTAS
Patarimas Dykal
Ofiso valandos: nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 11
4649 S. Ashland Ave. kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317
Telefonas Boulevard 6487

Dr. S. Naikelis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4712 So. Ashland Ave.
Phone Drover 7043
Cicero Office
4847 W. 14-th St.
Phone Cicero 39
Residencija 3336 W. 66-th St.
Phone Prospect 5555

Telefonas Pullman 60

DR. W. A. MAJOR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adyos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 3:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

Dr. M. T. Strikol'is

LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1757 W. 47th St., Chicago, Ill.
Ofiso Telefonas Boulevard 160
Namų Telefonas Seeley 420

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5032
Valandos: — 8 iki 11 iš ryto; 5 po pietų iki 3 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 3 val. vakare.

Dr. G. M. GLASER

Praktikuoja 27 metai
Ofisas 3149 So. Morgan St.
Kertė 32-ro St., Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moteriskų, Vyriškų, taupgi chro-nikų ligų.
OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 10, nuo 12 iki 2 po piet, nuo 7 iki 8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 2 po piet
Telefonas Yards 687

DR. I. E. MAKARAS

Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas
Ofisas: 1741 W. 47th Street
Valandos: 9:30—12, 3—5 ir 7—9.
Telefonas: Boulevard 3480.
Residencija: 4515 So. Wood St.
Telefonas: Yards 723.

SERGĖKITE SAVO AKIS.

Smetonos gerai pritaikinti akiniai bus palengvinimu del Jusų akių. Kuomet tu kenti nuo galvos skau-dėjimo, kuomet raudės liejasi į kru-vel, kuomet skaitai ar siūvi ar ra-šai, tai tuomet yra ženklas, kad reikia Jums akinų. Mano 15 metų patyrimas priduos Jums geriausią patarnavimą už prieinamą kainą net taip žemai net iki 15.00.

JOHN SMETANA

Akių Specialistas
1801 S. Ashland Av. Chicago
Egzaminas suteikiamas dykal. Kampas 18-tos gatvės.
3-dios lubos virš Platt'o aptiekos.
Kambaris 14, 15, 16, 17 ir 18
Tėmykite į mano parą

CHICAGOJE.

KATALIKISKOS ŠVENTĖS.

Pirmadienis, rugsėjis 8 d.,
Šv. Marijos Užgimimas.
Antradienis, rugsėjis 9 d.,
Šv. Gorgonas.

ZUVO TĖVAS SU DVIEM SUNAIS.

Užtroško kasamajam šulinyj.

Šale miestelio Steger, netoli Chicago, farmerys Herman Jahns kasė šulinį. Jam tame darbe gelbėjo du jo sunai, Herman 17 metų ir Frederick 15 metų.

Daugiau poros savičių buvo dirbama prie šulinio. Buvo iškasta skylė apie 30 pėdų gili.

Praeito penktadienio vakare jaunesnysis vaikas įsileido šulinin išimti iš ten dienos metu įkritusią virvę. Įsileido ir neišėjo.

Paskui jį įsileido vidun vyresnysis jo brolis. Ir tas dugne pasiliko.

Kuomet atėjo laikas vakarieniauti, mergaitė, farmerio duklė, nubėgo pašaukti savo brolių. Bet iš skylės niekas neatsiliepė. Jinai verkdam atbėgo pirkion ir pranešė tėvui.

Tėvas, pagautas baimės, nubėgo prie kasamojo šulinio ir su virve įsileido skylėn su tikim gelbėti vaikus. Bet ir jis neišėjo.

Farmerio žmona pakėlė baisų rėksmą. Kaimynai pašaukė iš miestelio gaisrininkus ir policiją. Atvažiuojant gaisrininkai iš šulinio ištraukė tris laonus. Tėvas su sunais užtroško ten nuodingomis dujomis, prisiskundusiomis iš žemės dienos metu.

Su viena valanda trys numirėliai namuose. Farmerio moteris iš tos nelaimės pavojingai susirgo ir, sakoma, vargiai pasveiksianti.

CHICAGOJE DAUG VAIKŲ EINA DARBAN.

Toks apsiereikimas nėra džiuginantis.

Mokslų tarybos narys Clyde Brown, kurio priežiūroje vaikams nuo 14 iki 16 metų amžiaus išduodami liudijimai (certifikatai) darbo reikale, praneša, kad šimt daugelis to amžiaus vaikų išsiima liudijimus ir eina darban.

Brown sako, jog kasdien vaikams išduodama apie 250 liudijimų, taip kad tukstančiai vaikų, vietoje lankyti mokyklas, eina darban, kad pelnytų duonos sau ir namiškiams.

Nei vieneriais metais nebuvo tokio apsiereikimo, sako Brown.

Jis to priežastį atranda nuolatiniuose šiandien darbininkų streikuose. Tėvai dažniausia bedarbinauja. Gi maitinties reikia. Tad duonos uždirbti siunčiami darban vaikai.

Tokių būdų daugelis vaikų visam jų amžiui padaromi nelaimingais. Neturi jie progos toliau lankyti mokyklas, daugiau apsišviesti. Ir iš mažens jie palieka kitų pastumdėliais.

BANKOS DOVANA POLICIJAI.

Illinois Trust & Savings banko policijos pensijos fondui davė \$1,000.

Tai atlyginimas policijai už jos darbą, kuomet aną mėnesį ant tos banko nudiho liepsnojantis orlaivis.

APLAMDYTAS POLICMONAS.

Jis mėgino sulaikyti greitai važiuojantį automobilį.

50-tos gatvės policijos nuvados policmonas Hugh Ridges ant kampo 40 gat. ir Lawrence ave. mėgino sulaikyti automobilį, kurs, kaip jam atrodė, per greitai važiuojas.

Tuo tikslu jis pašoko gatvėn priešais atvažiuojantį automobilį ir su ranka davė ženklą sustoti.

Bet automobilistas nepaklausė. Tuo tarpu kitas paskui aną važiuojantis automobilis užvažiavo tiesiog ant policmono.

Policmonas skaudžiai pažeistas. Perlaužti keli šonkauliai, sulaužytas kojos kelias.

Nuvažtas Washington Park ligoninėn.

SUAREŠTAVO AUTOMOBILIŲ VAGILIUS.

Du detektivi iš Town Hall policijos nuvados ant Sheridan road, arti Dakin gat., sustabdė du pravažiuojančius automobilius, iš kurių vienas buvo "truckas".

Suareštavo 5 jaunuolius, katrie automobiliais važiavo, nes pasirodė, kad jie automobiliu pavogę, kuomet viduj atrasta plėšikų įrankiai.

NEREIKALINGA DAUGIAU POLICMONŲ CHICAGAI.

Patariama piliečiams balsuoti prieš policijos skaitliaus didinimą.

Chicago Bureau of Public Efficiency direktorius Keeler paskelbė, jog pasiremiant surinktomis iš kitų miestų apie policijos stovį statistikomis, Chicagai didesnis skaitlius policijos nereikalingas. Ir todėl ateinančiais balsavimais piliečiai turėtų balsuoti prieš tą sumanymą.

Direktorius Keeler sako, jog Chicago turi daugiau policmonių kaip New Yorkas ir kiti miestai gyventojų proporcijoje.

Be to, čionai policija kur kas geriau apmokama, kaip kitose miestuose. Tad ir jos darbtumas turėtų būti išnašesnis.

Skaitliaus policijos padidinimas reikėtų augštesnis 20 nuoš. takšas miesto gyventojams.

Miesto administracija ir policijos viršininkas darbuojasi už skaitlingesnę policiją.

BOLŠEVIKAI PABAIGĖ SAVO MITINGĄ.

Iš dešiniųjų socialistų konvencijos išėjusieji bolševikai atstovai aną dieną pabaigė savo mitingą padarydami nutarimą "sugriauti" dabartinę Suv. Valstijose vyriausybę, pakelti revoliucijas kitose šalyse ir visur įsteigti bolševikiškus sovietus. Dar nutarė susinešti ir bendrai veikti su Meksikos ir pietinės Amerikos socialistais radikalais.

Visas vargas jiems, kad jie turi mažai pasekėjų. Nes žmonės jau žino, ką reiškia bolševizmas praktikoje.

MAŽAI MIRĖ NUO ŠILTINĖS.

Praeitais metais Chicagoje nuo šiltinės mirė tik vienas žmogus iš 200,000 žmonių.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ

IŠ TOWN OF LAKE.

Visuomeniški kursai.

Laikas bėga neapsakomai greitum. Laimingas tas žmogus, kuris moka tinkamai sunaudoti tą laiką. Žmogaus gyvenime laikas apverstas ant gero, tai didžiausias turtas.

Gerbiamieji Town of Lake lietuviai ir lietuvaitės. Mums naudingiausia ir tinkamiausia sunaudoti atliekantį huo darbo laiką lankant visuomeniškus kursus, nes tenai panedėlių ir pėtyčių vakarais prof. kun. P. Bučys susirinkusiems išguldinėja tykibinius dalykus, kurie šiandie begalo yra svarbūs ir reikalingi kiekvienam katalikui.

Šiandie, rugsėjo 8 d., 7:30 val. vakare, Šv. Kryžiaus parapijos svetainėje prof. Bučys duos lekciją temoje "Nuodėmė."

V.

IŠ TOWN OF LAKE.

Tautos Fondo 39 sk. Laisvės Savaitės atskaita.

Žemiaus telpa mūsų skyriaus rinkėjų surinktos aukos ir kiek kurie surinko Laisvės Savaitėje; taip-gi kurios Šv. Kryžiaus parapijos draugijos aukojo ir po kiek; taip-gi kiek surinkta per prakalbas; kiek viso labo aukų suaukoto mūsų kolonijoj ir kiek buta išlaidų. Žodžiu sakant, telpa pilna ir aiški atskaita.

Rinkėjai ir po kiek surinko:
Kleba, kun. A. Skrypkos su J. Balniu.....\$624.75
M. Sveikauskis su A. Damaška..... 574.50
S. Petruskis su P. Martinkaitė..... 436.00
N. Karlaivičius su O. Laurinkaitė..... 237.00
J. Vilimas su M. Laurinkaitė..... 213.00
P. Vitkus su K. Mikailiūnienė..... 185.00
J. Mecelis su V. Katauskienė..... 181.50
O. Satunienė su J. Nutaitaitė..... 181.30
P. Vyčas su M. Mikšaitė..... 176.00
N. Širvinskas su Z. Jesaitiene..... 174.25
Z. Mestauskaitė su J. Dabravalskiu..... 125.00
A. Pocius su M. Petroševičiene..... 114.25
L. Prancišius su M. Baltrukonaitė..... 95.00
V. Staneikas su N. Sokaitė..... 94.58
J. Baltutis su M. Šedienė..... 90.00
J. Juraška..... 11.00

Viso labo rinkėjai surinko.....\$3,513.63

Draugijos aukojo:
Šv. Agotos dr-ja.....\$200.00
Šv. Stanislovo dr-ja..... 127.00
Šv. Kazimiero dr-ja..... 100.00
Šv. Elžbietos dr-ja..... 100.00
Šv. Jono Krikš. dr-ja..... 70.90

Lietuva Tėvynė Musų dr-ja..... 65.00
L. Vyčių 13 kp..... 61.25
Teatrališkas Klubas "Lietuva"..... 51.15
Tretininkų dr-ja..... 50.00
Šv. Antano dr-ja..... 43.80
Mot. Sąj. 21 kp..... 33.00
S. L. R.-K. A. 85 kp..... 30.00
Šv. Pranciškos Rymietės moterų ir mergaičių dr-ja..... 20.17

Viso labo nuo dr-jų.....\$952.27

Prakalbose, lapkričio 24 d., 1918 m.....\$559.71
Prakalbose, gruodžio 1

Mes Patariame Gatavas Kombinacijas Jūsų Giminėms Lietuvoje.

Lietuvos — Amerikos Pramonės Bendrovė apsiima pristatyti jūsų giminėms ar draugams Lietuvoje, kurią tik norite, čia paduodamųjų kombinacijų nurodytomis kainomis. Tos mokėsni uždengia lėšas siunčiamųjų dalykų, bakso, visus iškašius dedant į bakso, apsaugą, nusiuntimą ir pristatymą į Lietuvą. Daiktų gerumą pilnai garantuojame. Pasirink vieną, ar tiek, kiek tik nori kombinacijų. Nuplėšes išpildyk apačioje šio lapo esančią blanką ir sykiu su money orderiu ar čekiu pasiųsk mūsų adresu. Tai ir viskas, ką turi daryti. Visą kitą darbą atliks Bendrovė. Gausi kvitą už savo pinigų tuojau, o kuomet bakso bus pristatytas tam, kam siunti, į Lietuvą, gausi su parašu to asmens, kuriam mums liepsi bakso pasiųsti.

No. 1. Kombinacija už \$10.

5 svarai ryžių.
5 šmotai mūlo.
10 svarų kondensuoto pieno.
1 tuzinas špulių siulų.
2 pakeliai adatų.
5 svarai cukraus.
5 matkai vilnonių siulų.

No. 2. Kombinacija už \$15.

10 svarų lašinių.
10 svarų tauku.

No. 3. Kombinacija už \$20.

5 svarai cukraus.
10 svarų kondensuoto pieno.
5 svarai tauku.
6 svarai jautienos.
10 šmotų mūlo.
1 tuzinas špulių siulų.
2 pakeliai adatų.
10 svarų miežinių kruopų.
½ svaro pipirų.

No. 4. Kombinacija už \$25.

12 svarų lašinių.
5 svarai tauku.
6 svarai jautienos.
10 šmotų mūlo.
10 svarų kondensuoto pieno.

No. 5. Kombinacija už \$50.

12 svarų lašinių.
10 svarų tauku.
15 svarų cukraus.
6 svarai jautienos.
10 svarų fasolių.
30 svarų kondensuoto pieno.
20 šmotų mūlo.
2 tuzinai špulių siulų.
2 pakeliai adatų.
10 svarų ryžių.
1 svaras pipirų.
2 svarai kavos.
1 svaras arbatos.
10 matkų vilnonių siulų.

No. 6. Kombinacija už \$75.

24 svarai lašinių.
50 svarų tauku.
20 šmotų mūlo.
48 svarai kondensuoto pieno.
12 svarų jautienos.

No. 7. Kombinacija už \$100.

36 svarai lašinių.
12 svarų jautienos.
25 svarai tauku.
48 svarai kondensuoto pieno.
20 svarų cukraus.
25 svarai ryžių.
10 svarų miežinių kruopų.
24 šmotai mūlo.
6 svarai kavos.
2 svarai arbatos.
4 tuzinai špulių siulų.
½ tuzino pakelių adatų.
10 matkų vilnonių siulų.

No. 8. Kombinacija už \$200.

72 svarai lašinių.
100 svarų tauku.
25 svarai ryžių.
48 svarai kondensuoto pieno.
25 svarai cukraus.
48 svarai jautienos.
24 šmotai mūlo.
5 švėžnai kavos.
4 tuzinai arbatos.
4 tuzinai špulių siulų.
½ tuzino pakelių adatų.
1 svaras maišytų pipirų.
10 svarų fasolių.
10 matkų vilnonių siulų.

Siųsdami užsakymą viršminetoms kombinacijoms parašykite kombinacijos numerį kurį norite siųsti ir įdėkite čekį arba money orderį vardu Lithuanian-American Trading Company.

Laiške parašykite aiškiai vardą ir adresą kur siunčiama Lietuvoj, taipgi jūsų vardą ir adresą kad galėtum pasiųsti jums pakvitavojimą už jūsų pinigų, o veliaus pakvitavojimą iš Lietuvos kuomet, bus pristatyta tam kuriam siunčiama į Lietuvą.

Adresas:

LITHUANIAN AMERICAN TRADING COMPANY,
6 West 48-th Street, New York City.

Nėra jokio nuostolio. Viskas yra pilnai apsaugota ir jei koks bakso pražutų arba susidaužytų, jūsų pinigai bus sugrąžinti. Tai garantuoja Lietuvos — Amerikos Pramonės Bendrovė.

d., 1918 m..... 513.00

Prakalbose, School Hall svet., gruodžio 22 d., 1918 m..... 848.50

Prakalbos Tautiškoje dienoje, 1919 m..... 252.16

Viso labo Laisvės Savaitės aukų.....\$6,639.27

Išlaidų buvo..... 81.50

Lieka.....\$6,557.77

Viršminėtų aukų išdininkais buvo po kaučija: J. Balnis, J. Baltutis ir M. Šiaudvitiene.

Visa viršminėta suma pinigų, suaukoto Laisvės Savaitėje, senai jau pasiųsta Tautos Fondo Centran ir gauta iš tenai paliudijimas.

Pažymėti reikia, kad mūsų kolonija bus pralenkus savo kaimynes. Kaip matote, suaukoto Lietuvos laisvės reikalams arti 7 tukstančiai vien tik mūsų parapijos geraširdžių žmonių. Iš to galima spręsti, kad visiems rupi Lietuvos likimas, išgavimas neprigulmybės.

Reikia dar priminti, kad yra daug pas mane atėjusių iš Centro, aukojusiems nemažiau 10 dol. diplomai. Kurie esate dar negavę diplomų, juos galite gauti Tautos Fondo skyriaus susirinkimuose, kurie būva laikomi kiekvieno mėnesio pirmą nedėdienį.

Vincas Stancikas,
Tautos Fondo 39 skyr. sekretorius,
1543 W. 46th St.

IŠ TOWN OF LAKE.

Katalikų Vienybės susirinkimas.

Rugsėjo 2 d. Šv. Kryžiaus parapijos svetainėje Katalikų Vienybės V skyrius turėjo mėnesinį susirinkimą, kurin susirinko 42 atstovų nuo įvairių vietos draugijų.

Susirinkime visų atstovų upas buvo pakilęs. Tarp kitko nutarta atgaivinti L. D. S. skyrių. Veikimas pavestas valdybai. Prisidėjo prie Šv. Kryžiaus parapijos bazaro, kuris bus neužilgo surengtas. Komisijon inėjo: M. Kniukšta, J. Nausėda ir V. Galnaitė.

Nutartat taipgi surengti svečiui, kun. J. Laukaičiui, atvykusiam iš Lietuvos, prakalbas, nes sužinota, kad Chicagoje pirmiausia kalbės ant Town of Lake. Prakalbų surengimui išrinkta komisija, kurion inėjo J. Baltutis, V. Staneikas, A. Panavas, A. Metrikis, M. Kniukšta ir M. Panavas.

Ant galo p. M. Mažeika, delegatas iš Federacijos seimo, išdavė raportą, kuris buvo gan indomus. Su tuo ir pasibaigė svarstymai.

Katalikų Vienybės V skyrius suskauta smarkiau leistes darban.

Prie skyrio priguli nemažai idėjų ir pašelpinių draugijų. Kaž kodel vyrų pašelpinių draugijų kaip ir nėra. Tokion organizacijon, kuri riša vienybėn visus katalikus, reiktų visiems dėties.

V.

IŠ TOWN OF LAKE.

Klaidos atitaisymas.

"Draug" 206 numeryje korespondencijoj apie Labdarių 1-mąją kuopą įsibrovė klaida. Garbės narius, aukojusius po \$50.00 per klaidą buvo parašyta J. Širudaitienė, bet turėjo būti J. Šiaudvitiene aukojo \$50.00.

Tyla.

REIKALINGA

Gera gaspadine kuri gali susikaltb lietuviaiškai ir anglaiškai, turi turėti paliudijimą nuo klebono. Atsišaukite sekančių adresu:

Kun. F. Alinskas,
923 Shelby Str.
Youngstown, Ohio.

Teatras ir Muzika.

Einančių metų vakarų rengimo sezone Lietuvos Vyčių Chicago ir apilinkės kuopų, Apskričio ir apskričio choro sekančiai yra rengiami vakarai:

Nedėlio, rugsėjo 14 d., L. Vyčių 24 kp. (iš Aušros Vartų par.).

Nedėlio, rugsėjo 21 d., L. Vyčių Chicago Apskričio. Vaidins antrą kartą "KEISTUTI" School Hall svetainėje.

Nedėlio, rugsėjo 28 d., L. Vyčių 4 kp. (iš Dievo Apveizdos par.).

Nedėlio, spalio 5 d., L. Vyčių 13 kp. (iš Šv. Kryžiaus par.).

Nedėlio, spalio 19 d., L. Vyčių 16kp. (iš Šv. Jurgio par.).

Nedėlio, spalio 26 d., L. Vyčių 4 kp. (iš Dievo Apveizdos par.).

Nedėlio lapkričio 2 d., L. Vyčių 5 kp. (iš Šv. Mykolo par.).

Nedėlio, lapkričio 9 d., L. Vyčių 8 kp., (iš Visų Šventų par., Roseland), Vaidins "ZIVILĖ".

Nedėlio, lapkričio 16 d., L. Vyčių 36 kp. (iš Nek Pras. P. S. par.). Vaidins pirmą syk Chicagoj "SIBIRO ZVAIGZDĖ" trijų aktų dramą.

Nedėlio, lapkričio 16 d., L. Vyčių 16 kp. (iš Šv. Jurgio par.).

Nedėlio, lapkričio 23 d., L. Vyčių 4 kp. (iš Dievo Apv. par.).

Nedėlio, lapkričio 23 d. Chicago Apskričio Choro. Nedėlio, gruodžio 7 d., L. Vyčių 13 kp. (iš Šv. Kryžiaus par.).

Nedėlio, gruodžio 14 d. L. Vyčių Chicago Apskr. choro. Dideliame miesto teatre statys scenoje trijų aktų komiška operą — KORNEVILIO VARPAL.

Nedėlio gruodžio 21 d., L. Vyčių 4 kp. (iš Dievo Ap. par.). Ketverge sausio 1 d. 1920 m. L. Vyčių 5 kp. (North Sides) Statys scenoj "KANTRI ALENA.

Nedėlio, sausio 4 d. 1920 m., L. Vyčių Apskričio choro. Nedėlio, sausio 4 d., 1920 m., L. Vyčių 16 kp. (iš Šv. Jurgio par.).

Nedėlio sausio 11 d. 1920 m., L. Vyčių 13 kp. (iš Šv. Kryžiaus par.).

Nedėlio, sausio 18 d., 1920 m., L. Vyčių 5 kp. (iš Šv. Mykolo par.).

Nedėlio, sausio 25 d. 1920 m., L. Vyčių 8 kp. (iš Roseland, Ill.).

Nedėlio, vasario 8 d., 1920 m., L. Vyčių 8 kp. (iš Roseland, Ill.).

Nedėlio, vasario 15 d., 1920 m., L. Vyčių 36 kp. (iš N. Pr. S. P. M. par.).

Užgavenių dienoje, vas. 16 d., 1920 m., L. Vyčių 16 kp. (iš Šv. Jurgio par.).

Malioriai ir Dekoratoriai

Ilgų metų patyrimas savo amate leidžia mums atlikti pirmos rūšies darbą pigiausiomis kainomis. Atsišaukite pas

P. Cibulskis ir J. A. Poška

2343 W. 23 Place

Telefonas Canal 2446